

Uniwersytet Jagielloński Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku - Białej

Tadeusz Wawak

Projaknościowa restrukturyzacja zarządzania w szkole wyższej - wyniki badań

„Zarządzanie w rozwoju Gospodarczym”

Szczyrk 14 -16.05.2009r.

Model projakościowej restrukturyzacji zarządzania - wprowadzenie

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

1. Ocena poziomu zarządzania jakością i jakości zarządzania na wydziałach w opinii dziekanów.
2. Ocena poziomu jakości zarządzania administracji w opinii kanclerzy i kwestorów.
3. Problemy projakościowej restrukturyzacji zarządzania.

Hipoteza badawcza

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

- **Zachowanie wysokiej pozycji konkurencyjnej uczelni wymaga projakościowej restrukturyzacji zarządzania procesami zachodzącymi w szkole wyższej.**
- Udowodnienie hipotezy badawczej wymaga przeprowadzenia pełnych ogólnopolskich badań.

Cele badań empirycznych:

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

- ocena dotychczasowego modelu zarządzania w szkole wyższej w Polsce na tle wymogów;
- wskazanie determinant jakości kształcenia oraz czynników decydujących obecnie o jakości zarządzania w szkole wyższej;
- wskazanie kierunku propozycji zmiany modelu systemu zarządzania jakością w szkole wyższej w kierunku jego dostosowania do warunków rynkowych funkcjonowania szkoły wyższej w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego.

Cel badań teoretycznych

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

- **Opracowanie teoretyczne zagadnień:**
 - Identyfikacja procesów zachodzących w szkole wyższej.
 - Zarządzanie zatrudnieniem w szkole wyższej
 - Innowacje a zarządzanie w szkole wyższej.
 - Zarządzanie rozwojem szkoły wyższej w warunkach niedoskonałej konkurencji.
 - Rynek wiedzy oferowanej przedsiębiorstwom przez szkołę wyższą w zakresie kształcenia.
 - Ewolucja europejskiego systemu szkolnictwa wyższego w warunkach postępującej integracji i globalizacji.

Cel finalny badań

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

Ocena możliwości i trybu zmiany modelu systemu zarządzania w szkole wyższej, w kierunku jego dostosowania do warunków rynkowych funkcjonowania szkoły wyższej w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego

Ocena systemu zarządzania jakością na wydziałach – IWA 2

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawrak.pl>

- Łączna ocena systemu zarządzania jakością na wydziałach – 2.9 pkt nie jest wysoka i odpowiada poziomowi 3: podejście stabilne stwarzające podstawę do podjęcia działań doskonalących zarządzanie.
- Niewystarczający poziom jakości zarządzania.
- Potrzeba radykalnej poprawy jakości zarządzania na wydziałach.
- Konieczność przeprowadzenia projakościowej restrukturyzacji zarządzania w uczelniach.

Ocena - cd

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

- Potrzeba dokładnego przeanalizowania przyczyn istniejącego stanu rzeczy w ramach wydziału.
- Konieczność wskazania działań korygujących, zapobiegawczych i doskonalących we wszystkich komórkach organizacyjnych wydziału.
- Wymóg doskonalenia jakości świadczonych usług edukacyjnych płynący z konkurencyjnego rynku.

Ocena - cd

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

- Niewystarczająca zmiana sposobu myślenia i postrzegania zadań i funkcji dziekana w warunkach rozwoju konkurencyjnego rynku usług edukacyjnych i badawczych.
- Konieczność poszerzenia wiedzy dziekanów w zakresie zarządzania i projakościowej, efektywnej restrukturyzacji wydziału.
- Konieczność stworzenia warunków do samofinansowania rozwoju: wydziału, katedr, zakładów i instytutów.

Ocena jakości zarządzania w administracji – model EFQM

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl/>

- Badani kanclerze i kwestorzy najwyżej ocenili przywództwo – 3,04, a najniżej satysfakcję pracowników – 1,43.
- Pracowników jako potencjał - 2.64 oceniono wyżej niż satysfakcję pracowników - 1,43.
- Badani ocenili lepiej potencjał niż efekty.
- Satysfakcję studentów oceniono bardzo nisko- 1,58; a potencjał uczelni znacznie wyżej - 2,53.
- Badani ocenili niżej przebieg procesów – 1,84 niż partnerstwo i zasoby - 2,72
- Łączna ocena – 2.34 znacznie odbiega od maksymalnie możliwej - 4.00.

Problemy projakościowej restrukturyzacji zarządzania

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

Opinia 120 profesorów

1. Wyławianie, przyciąganie, kształcenie i rozwój TALENTÓW wśród studentów.
2. Wyławianie, przyciąganie, kształcenie i rozwój TALENTÓW wśród nauczycieli akademickich.
3. Identyfikacja determinant jakości kształcenia.
4. Rola podmiotów – społeczności akademickiej w strukturze organizacyjnej i zarządzaniu uczelnią.
5. Zasady zarządzania w uczelniach.

TALENTY wśród studentów

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

Działania jakie uczelnia powinna podjąć w zakresie (część 1 kwestionariusza):

- wyławiania talentów wśród kandydatów na studia i wśród studentów,
- przyciągania do uczelni utalentowanych studentów,
- kształcenia na wysokim poziomie studentów,
- zapewnienia studentom pełnego i szybkiego rozwoju.

TALENTY wśród pracowników

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

Działania jakie powinna uczelnia podjąć w zakresie (część 2 kwestionariusza):

- wyławiania talentów wśród nauczycieli akademickich,
- przyciągania utalentowanych nauczycieli akademickich do uczelni,
- kształcenia własnej kadry nauczycieli akademickich,
- zapewnienia godziwych warunków pracy i płacy.

TALENTY - wyniki badań

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

FOLIE

Identyfikacja determinant jakości kształcenia

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

Przebieg badań (część 3 kwestionariusza):

- w oparciu o wcześniej prowadzone badania wyłoniono 28 czynników wpływających na jakość kształcenia,
- ankietowani oceniali rangę – siłę oddziaływania poszczególnych czynników na jakość kształcenia w skali od 1 do 5 pkt,
- wyliczono średnią arytmetyczną wag przyznanych poszczególnym czynnikom,
- przeprowadzono analizę znaczenia badanych determinant jakości kształcenia.

Wyniki badań

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

Najsilniej na jakość kształcenia wpływają :

- poziom dydaktyczny nauczycieli akademickich,
- poziom naukowy nauczycieli akademickich,
- zdolności i talenty osobiste studenta,
- wysoka determinacja studenta, studiowania na uczelni o wysokim poziomie jakości kształcenia,
- program studiów na kierunku i specjalności,
- funkcjonowanie i zasobność bibliotek,
- dostęp do podręczników, skryptów, pomocy naukowych.

Wyniki badań - cd

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

Najsłabiej na jakość kształcenia wpływają:

- ustawa o szkolnictwie wyższym, inne ustawy, rozporządzenia i zarządzenia,
- statut uczelni i regulamin studiów,
- wpływ otoczenia dalszego studenta,
- baza rekreacyjna uczelni,
- warunki rodzinne studenta,
- stosowanie e-learningu.

Wybrane elementy pro jakościowej restrukturyzacji zarządzania

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

1. Rola podmiotów - społeczności akademickiej w strukturze organizacyjnej i zarządzaniu uczelnią. (część 4 kwestionariusza, zawierająca 15 pytań).
2. Wybrane zasady zarządzania w uczelniach . (część 5 kwestionariusza, zawierająca 24 pytań).

Wnioski – część 1

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

Badani profesorowie opowiedzieli się za:

- nie przeprowadzaniem zmian radykalnych i rewolucyjnych w prawie o szkolnictwie wyższym,
- stopniowymi zmianami w strukturze i zarządzaniu uczelnią i ewolucji ustroju uczelni w kierunku etapowego jej urynkowania i przekształcenia w korporację (holding),
- projakościową restrukturyzacją zarządzania uczelnią, realizowaną stopniowo, bez radykalnego wdrażania znormalizowanych systemów zarządzania,

Wnioski - część 1 - cd

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

- utrzymaniem pozycji rektora, senatu, dziekana i rady wydziału na dotychczasowym poziomie,
- samofinansowaniem wydatków instytutów, katedr, samodzielnych zakładów,
- obsadzaniem funkcji dyrektora instytutu, kierownika katedry i kierownika zakładu w drodze otwartego konkursu w ramach krajów Unii Europejskiej,
- podporządkowaniem kwestora rektorowi,
- wprowadzeniem w uczelniach przejrzystego regulaminu pracy i płacy dla pracowników.

Wnioski – część 2

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

- Uporządkowania i udoskonalenia wymagają zasady i praktyka zarządzania zatrudnieniem i wynagradzaniem wszystkich pracowników.
- Nauczyciele akademicki (z wyjątkiem profesorów tytularnych) i pozostali pracownicy (pracujący krócej niż 25 lat w danej uczelni) powinni być zatrudniani na kilkuletnich kontraktach.
- Osoby pełniące funkcje organu jednoosobowego i pozostałe zajmujące stanowiska kierownicze powinni składać okresowe sprawozdania oraz być dostępni dla pracowników w wyznaczonych godzinach dyżuru.

Wnioski – część 1 – cd

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

- W uczelniach powinny być wdrażane zasady TQM, przeprowadzona samoocena systemu zarządzania i jakościowa restrukturyzacja zarządzania.
- W uczelniach stosuje się, zakazany prawem mobbing, tolerowany przez władze uczelni; pracownicy natomiast pozbawieni są ochrony, między innymi, na skutek bierności związków zawodowych.
- Przełożonych i podwładnych powinna obowiązywać droga służbowa, w której każdy pracownik ma tylko jednego przełożonego.

Wnioski – część 1 – cd

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

- Pracownicy powinni mieć prawo odwołania się od decyzji przełożonego do dziekana i rektora oraz uzyskiwać pisemne odpowiedzi.
- W uczelniach powinny pojawić się "zielone skrzynki nadziei" do których pracownicy mogliby wrzucać podpisane swoje wnioski,
- Opinie i skargi do władz uczelni, na które otrzymywaliby odpowiedź.
- Wydziały powinny mieć jawną, realizowaną strategię rozwoju i pełną samodzielność finansową.

Uwagi końcowe

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

- W opracowaniu tematu 1 w raporcie z badań wykorzystano także wstępne wnioski z badań innego tematu, zatytułowanego roboczo: "Etyka a zarządzanie w szkole wyższej - studium przypadku".
- Wyniki badań pilotażowych w pełni potwierdzają zasadność przeprowadzenia badań pełnych, ogólnopolskich na temat: "Projakościowa restrukturyzacja zarządzania w szkole wyższej"
- W badaniach tych wykorzystane zostaną już skorygowane metody i narzędzia badawcze; w tym udoskonalone kwestionariusze ankiet.

Dziękuję za uwagę

Pobrano z portalu
<http://tadeusz.wawak.pl>

- Zakład Ekonomii Stosowanej
Uniwersytet Jagielloński
ul. Prof. S. Łojasiewicza 4
- tadeusz.wawak@uj.edu.pl